

Sygn. akt: III AUa 1277/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Anna Szczepaniak-Cicha (spr.)

Sędziowie: SSA Maria Padarewska - Hajn

SSA Mirosław Godlewski

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2013 r. w Łodzi

sprawy **Starostwa Powiatowego w Z. przy udziale zainteresowanej G. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o zapłatę składek,

na skutek apelacji Starostwa Powiatowego w Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 24 maja 2012 r., sygn. akt: VIII U 485/12;

1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i ustala, że do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne Fundusz Pracy G. G. za okres od kwietnia 2005 roku do kwietnia 2010 roku nie podlega uwzględnieniu wynagrodzenie przysługujące za udział w pracach Powiatowej Komisji Lekarskiej w Z. a wypłacone przez Starostwo Powiatowe w Z.;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz Starostwa Powiatowego w Z. kwotę 2180 (dwa tysiące sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

Sygn. akt III AUa 1277/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 stycznia 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 83 ust 1 pkt 3 w z. z art. 18 ust 1, 20 ust 1, art. 38 ust 2, art. 41 ust 6 pkt 1, art. 41 ust 7b pkt 1 i 47 ust 3, art. 86 oraz art. 91 ust 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 81 ust 1 ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, art. 104 ust 1,3 i 4 ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, stwierdził, że podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy dla G. G., jako osoby zatrudnionej na podstawie umowy o pracę wynoszą: za miesiąc kwiecień 2005 roku na ubezpieczenia emerytalno - rentowe, chorobowe i wypadkowe 4.201,96 zł, na ubezpieczenia zdrowotne 3.415,77 zł, na Fundusz Pracy 4.201,96 zł; za miesiąc

marzec 2006 roku na ubezpieczenia emerytalno - rentowe, chorobowe i wypadkowe 5.818,40 zł, na ubezpieczenie zdrowotne 4.729,78 zł, na Fundusz Pracy 5.818,40 zł; za miesiąc marzec 2007 roku na ubezpieczenia emerytalno - rentowe, chorobowe i wypadkowe 3.658,00 zł, na ubezpieczenie zdrowotne 2.973,59 zł, na Fundusz Pracy 3.658,00 zł; za miesiąc marzec 2008 roku na ubezpieczenia emerytalno - rentowe, chorobowe i wypadkowe 4.155,90 zł, na ubezpieczenia zdrowotne 3.586,12 zł na Fundusz Pracy 4.155,90 zł, za miesiąc czerwiec 2009 roku na ubezpieczenia emerytalno - rentowe, chorobowe i wypadkowe 4.615,40 zł, na ubezpieczenia zdrowotne 3.982,63 zł, na Fundusz Pracy 4.615,40 zł, za miesiąc kwiecień 2010 roku na ubezpieczenia emerytalno - rentowe, chorobowe i wypadkowe 4.583,20 zł, na ubezpieczenia zdrowotne 3.954,84 zł, Fundusz Pracy 4.583,20 zł. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w deklarowanych podstawach wymiaru składek za w/w miesiące płatnik składek nie uwzględnił wynagrodzeń przysługujących ubezpieczonej za udział w pracach Powiatowej Komisji Lekarskiej w Z. w kwotach odpowiednio: 2 281,96 zł, 1.940 zł, 1.540 zł, 1.680 zł, 1.700 zł, 1.600 zł. Konieczne stało się więc uwzględnienie także wynagrodzenia za tę dodatkową pracę w określonych przedmiotową decyzją podstawach wymiaru składek.

Odwołanie od decyzji złożył pełnomocnik płatnika składek. Wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez ustalenie, że u płatnika podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz na Fundusz Pracy stanowi: kwota 1.920,00 zł w kwietniu 2005 roku, kwota 3.878,40 zł w marcu 2006 roku, kwota 2.118,00 zł w marcu 2007 roku, kwota 2.475,90 zł w marcu 2008 roku, kwota 2.915,40 zł w czerwcu 2009 roku, kwota 2.983,20 zł w kwietniu 2010 roku, na ubezpieczenie zdrowotne stanowi: kwota 1.560,77 zł w kwietniu 2005 roku, kwota 3.152,75 zł w marcu 2006 roku, kwota 1.721,72 zł w marcu 2007 roku, kwota 2.136,45 zł w marcu 2008 roku, kwota 2.515,70 zł w czerwcu 2009 roku, kwota 2.574,20 zł w kwietniu 2010 roku. Ponadto pełnomocnik wniósł o zasądzenie na rzecz skarżącego od organu rentowego kosztów procesu według norm przepisanych.

Organ rentowy domagał się oddalenia odwołania.

Postanowieniem z dnia 4 października 2011 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanej G. G.. Na rozprawie w dniu 24 listopada 2011 roku zainteresowana G. G. przyłączyła się do odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 24 maja 2012 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie Starostwa Powiatowego w Z..

Sąd Okręgowy ustalił, że G. G. jest zatrudniona od 1999 roku na podstawie umowy o pracę w Starostwie Powiatowym w Z. w Wydziale Spraw Obywatelskich na stanowisku podinspektora ds. obywatelskich. Do jej obowiązków należy między innymi, w zakresie spraw wojskowych, opracowywanie planu poboru oraz uzgadnianie z urzędami administracji samorządowej w Powiecie (...) ilości poborowych rocznika podstawowego i roczników starszych stających do poboru, terminów stawania poborowych z poszczególnych gmin oraz składów osobowych Powiatowej Komisji Poborowej i Lekarskiej w Z., zabezpieczenie lokalowe oraz organizacyjno-materiałowe powiatowych komisji lekarskiej i poborowej, prowadzenie obsługi organizacyjnej powiatowej komisji poborowej i lekarskiej, wykonywanie sprawozdań z pracy powiatowej komisji poborowej i lekarskiej. Zarządzeniami Wojewody (...) nr (...) z dnia 29 grudnia 2004 roku, nr (...) z 27 grudnia 2005 roku, nr (...) z dnia 4 stycznia 2007 roku, nr (...) z dnia 31 grudnia 2007 roku, nr (...) z dnia 31 marca 2009 roku, nr (...) z 6 stycznia 2010 roku zostały powołane Wojewódzkie i Powiatowe Komisje Lekarskie. G. G. z mocy powyższych zarządzeń została powołana do składu (...) Komisji Lekarskiej w Z. na stanowisko sekretarza. Komisje te działały w okresie przeprowadzania poboru w dni robocze w godzinach od 9:00 do 15:00, a w razie potrzeby także po godzinie 15:00.

Z dalszych ustaleń wynika, że w dniu 10 stycznia 2006 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Wojewodą (...) a Zarządem Powiatu (...) w sprawie powierzenia niektórych zadań związanych z poborem. Zgodnie z § 1 tego aktu, celem zapewnienia sprawnego przeprowadzenia poboru w Powiecie (...) w 2006 roku Wojewoda (...) powierzył Zarządowi Powiatu wykonanie zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z realizacji ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z pkt 2 do zadań tych zaliczono wypłacanie dodatkowych wynagrodzeń dla osób wchodzących w skład powiatowych komisji lekarskich za udział w pracach tych komisji poza godzinami ich pracy zawodowej oraz pokrywanie kosztów badań specjalistycznych i obserwacji szpitalnej

poborowych. Zgodnie z § 2.1 na wykonanie zadań określonych w § 1 przeznaczono w 2006 roku z budżetu Wojewody (...) dotację celową w kwocie 11.000 zł. Podobne porozumienia zawarto co do roku 2009 i 2010 z przeznaczeniem kwoty 23.000 zł dotacji celowej. Zarządzeniem nr (...) Wojewody (...) z dnia 13 marca 2009 roku w sprawie ustalania wysokości wynagrodzenia przysługującego osobom biorącym udział w pracach komisji lekarskich podczas kwalifikacji wojskowej w roku 2009 w § 1 wskazano, że osobom wchodzącym w skład wojewódzkiej i powiatowych komisji lekarskich, orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej, przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za pracę związaną z określeniem zdolności tych osób do czynnej służby wojskowej, wykonywaną poza godzinami pracy zawodowej. Zgodnie zaś z § 2 osobom wchodzącym w skład wojewódzkiej i powiatowych komisji lekarskich przysługuje dodatkowe wynagrodzenie, obliczone jako iloczyn: pkt 2 dla lekarza - członka komisji oraz sekretarza tej komisji - kwoty 100 zł oraz liczby posiedzeń, w których uczestniczyli.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za niezasadne. Przywołał treść art. 6 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, z wyłączeniem prokuratorów. Wskazał, że w jego ocenie uwzględnienie w podstawie wymiaru składek należnych z tytułu zatrudnienia G. G. w Starostwie Powiatowym w Z. także kwoty wypłaconych przez płatnika z tytułu pełnienia funkcji sekretarza w Powiatowej Komisji Lekarskiej w miesiącach: kwiecień 2005 roku, marzec 2006 roku, marzec 2007 roku, marzec 2008 roku, czerwiec 2009 roku i kwiecień 2010 roku jest w pełni zasadne. Charakter czynności pełnionych przez zainteresowaną, jako sekretarza Powiatowej Komisji Lekarskiej w Z., w zestawieniu z jej obowiązkami pracowniczymi w Starostwie Powiatowym w Z. jako podinspektora ds. obywatelskich, jak i treścią zarządzeń w sprawie powołania wojewódzkiej i powiatowych komisji lekarskich, zarządzenia w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia przysługującego osobom biorącym udział w pracach komisji lekarskich podczas kwalifikacji wojskowej, jak i porozumień zawartych pomiędzy Wojewodą (...) a Powiatem (...) - wskazują, że wynagrodzenie pobierane przez G. G. z tytułu wykonywanych czynności sekretarza w Powiatowej Komisji Lekarskiej w Z. winno być oskładkowane. Do zakresu pracowniczych czynności zainteresowanej jako podinspektora ds. obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich należało m.in. wykonywanie sprawozdań z pracy powiatowej komisji poborowej i lekarskiej. Jednocześnie mocą zarządzeń Wojewody (...), wydawanych w latach 2005-2010 w sprawie powołania wojewódzkiej i powiatowych komisji lekarskich G. G. została powołana do ich składu na stanowisku sekretarza. Powołanie rodzi nowy stosunek pracy i wynagrodzenie z tytułu sprawowania funkcji sekretarza stanowi przychód w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z art. 68 § 1 k.p. stosunek pracy nawiązuje się na podstawie powołania w przypadkach określonych w odrębnych przepisach. W związku z porozumieniami zawartymi pomiędzy Wojewodą (...) a Starostwem Powiatowym, powierzającymi Zarządowi Powiatu wykonanie zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z realizacji ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej i wyasygnowaniem na ten cel dotacji celowej Wojewoda (...) przekazał funkcję płatnika składek dla osób wykonujących czynności w ramach Powiatowych Komisji Lekarskich Starostwu Powiatowemu i tym samym dodatkowe wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji - sekretarza w ramach Powiatowej Komisji Lekarskiej należy doliczyć do wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek z tytułu zatrudnienia, a obowiązek naliczenia i odprowadzenia składek spoczywa na Starostwie Powiatowym w Z..

Niezależnie od powyższego Sąd Okręgowy podniósł, że nawet gdyby uznać, iż G. G. pełniła funkcję sekretarza w ramach dodatkowych obowiązków w czasie pracy, bądź też po godzinach, to otrzymywane wynagrodzenie stanowiło przychód w rozumieniu art. 18 ustawy systemowej i podlega ono oskładkowaniu jako wynagrodzenie ze stosunku pracy. Stwierdzając prawidłowość zaskarżonej decyzji Sąd odwołanie oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Apelację od tego rozstrzygnięcia złożył odwołujący - Starostwo Powiatowe w Z.. Zaskarżył wyrok w całości i postawił następujące zarzuty:

1. naruszenia prawa materialnego poprzez:

- naruszenie art. 6 ust 1 w związku z art. 18 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku przez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na tym, że Sąd błędnie uznał, że dodatkowe wynagrodzenie uzyskiwane przez zainteresowaną

G. G. z tytułu pełnienia funkcji sekretarza powiatowej komisji wojskowej podlega składkowaniu, podczas gdy z treści ww. przepisów nie wynika, żeby powołanie do składu komisji wojskowej rodziło obowiązek w zakresie ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych;

- naruszenie art. 68 § 1 kodeksu pracy w związku z art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej przez jego niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię polegającą na tym, że Sąd uznał, że na podstawie powołania zarządzeniem Wojewody (...) do składu komisji wojskowej doszło do nawiązania stosunku pracy w sytuacji, gdy przepis wprost stanowi, że nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania następuje w przypadkach określonych w odrębnych przepisach a z treści ww. przepisu ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej nie wynika, żeby na skutek powołania do składu komisji wojskowej następowało nawiązanie stosunku pracy;

- naruszenie art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez błędne uznanie przez Sąd, że treść zawartych porozumień pomiędzy Wojewodą (...) a Starostwem Powiatowym w Z. w latach 2005- 2010 wskazuje, że Wojewoda (...) przekazał funkcję płatnika składek dla osób wykonujących czynności w ramach Powiatowych Komisji Lekarskich Starostwu Powiatowemu i tym samym dodatkowe wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji sekretarza w ramach Powiatowej Komisji Lekarskiej należy doliczyć do wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek z tytułu zatrudnienia, a obowiązek naliczenia i odprowadzenia składek spoczywa na Starostwie Powiatowym w Z.;

2. naruszenia prawa procesowego, tj.

- art. 233 k.p.c. polegające na braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie, co w konsekwencji skutkowało błędnym ustaleniem, iż zakres obowiązków zainteresowanej G. G. jako pracownika Starostwa Powiatowego w Z. pokrywał się z zakresem obowiązków sekretarza powiatowej komisji wojskowej, w związku z czym Sąd wywiódł, że dodatkowe wynagrodzenie podlega oskładkowaniu;

- art. 233 k.p.c. polegające na braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie, a w szczególności niewyjaśnieniu przyczyn, dla których Sąd pominął jako dowód w sprawie złożone do akt sprawy pisma w postaci pisma (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł. z dnia 28 kwietnia 2000 roku oraz z dnia 27 grudnia 2007 roku, pisma Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 31 stycznia 2000 roku, z których wynika wprost, że osoba biorąca udział w pracach komisji będzie podlegała ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu tylko wówczas, gdy na wykonywanie tych czynności, oprócz powołania zarządzeniem, zostanie z nią zawarta jakakolwiek umowa rodząca obowiązek ubezpieczeń;

- art. 233 k.p.c. polegające na braku wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zebranego w sprawie i uznanie, że treść zawartych porozumień pomiędzy Wojewodą (...) a Starostwem Powiatowym w Z. w latach 2005-2010 wskazuje, na to, że Wojewoda (...) przekazał funkcję płatnika składek dla osób wykonujących czynności w ramach Powiatowych Komisji Lekarskich Starostwu Powiatowemu w Z. i tym samym dodatkowe wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji sekretarza w ramach Powiatowej Komisji Lekarskiej należy doliczyć do wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek z tytułu zatrudnienia, a obowiązek naliczenia i odprowadzenia składek spoczywa na Starostwie Powiatowym w Z.;

- art. 328 § 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na niewskazaniu przez Sąd w uzasadnieniu, z jakich to przyczyn Sąd pominął jako dowody w sprawie pismo (...) Urzędu Wojewódzkiego w Ł. z dnia 28 kwietnia 2000 roku oraz z dnia 27 grudnia 2007 roku, jak i pisma Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 31 stycznia 2000 roku.

W świetle tych zarzutów apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie odwołania z dnia 21 lutego 2011 roku, poprzez zmianę zaskarżonej decyzji w całości przez ustalenie, że u płatnika podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz na Fundusz Pracy stanowi kwota: 1.920,00 zł za kwiecień 2005 roku, 3.878,40 zł za marzec 2006 roku, 2.118,00 zł za marzec 2007 roku, 2.475,90 zł za marzec 2008 roku, 2.915,40 zł za czerwiec 2009 roku, 2.983,20 zł za kwiecień 2010 roku, a na ubezpieczenie

zdrowotne stanowi kwota: 1.560,77 zł za kwiecień 2005 roku, 3.152,75 zł za marzec 2006 roku, 1.721,72 zł za marzec 2007 roku, 2.136,45 zł za marzec 2008 roku, 2.515,70 zł za czerwiec 2009 roku, 2.574,20 zł za kwiecień 2010 roku, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Nadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i prowadzi do zmiany zaskarżonego wyroku.

Osią sporu sprawy niniejszej jest ustalenie właściwej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy G. G. za kwiecień 2005 roku, marzec 2006 roku, marzec 2007 roku, marzec 2008 roku, czerwiec 2009 roku, marzec 2010 roku. Organ rentowy uznał, co zaakceptował Sąd Okręgowy, że podstawa wymiaru winna uwzględniać, oprócz wynagrodzenia wynikającego z zatrudnienia zainteresowanej w Starostwie Powiatowym w Z. na podstawie umowy o pracę, także kwoty pieniężne wypłacone zainteresowanej z tytułu powołania jej do Powiatowej Komisji Lekarskiej w Z. na stanowisko sekretarza w wysokości odpowiednio: 2.281,96 zł, 1.940 zł, 1.540 zł, 1.680 zł, 1.700 zł i 1.600 zł.

Co do zasady Sąd Okręgowy prawidłowo wskazał, że krąg podmiotów podlegających ubezpieczeniom społecznym określa ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. 2009r., Nr 205, poz. 1585 z zm.) zakreślając w art. 6 pehny i zamknięty katalog osób podlegających obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu. Zgodnie zaś z art. 12 ust 1 tej ustawy osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu, zaś art. 11 ust 1 ustawy wymienia osoby podlegające obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu. Z zamkniętego charakteru wykazu zawartego w art. 6 ustawy wynika, że jedynie osoby tam wymienione podlegają ubezpieczeniu obowiązkowo, a zatem osoby w powołanym przepisie nie wskazane ubezpieczeniami obowiązkowymi objęte nie są.

Sąd pierwszej instancji uznał, że G. G. podlega ubezpieczeniom z tytułu powołania do Powiatowej Komisji Lekarskiej w Z., a tym samym kwoty jej wypłacone z tytułu udziału w pracach komisji podlegają oskładkowaniu, gdyż z zainteresowaną nawiązany został nowy stosunek pracy z mocy art. 68 § 1 k.p. - na podstawie powołania. Istotnie pracownik podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (zgodnie z art. 6 ust. 1 w z art. 8 ust. 1 ustawy systemowej), a powołanie stanowi jeden z możliwych sposobów nawiązania stosunku pracy - art. 2 k.p. Jednakże w okolicznościach niniejszej sprawy nieuprawnione jest twierdzenie, że G. G. w związku ze sprawowaniem funkcji sekretarza w Powiatowej Komisji Lekarskiej w Z. pozostawała w zatrudnieniu pracowniczym. Zgodnie bowiem z art. 68 § 1 k.p. stosunek pracy nawiązuje się na podstawie powołania wyłącznie w przypadkach określonych w odrębnych przepisach. Podzielić należy wykładnię wskazanej jednostki redakcyjnej dokonaną przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 marca 2009 roku (III PK 59/08, OSNP 2010/21-22/257), w którym Sąd ten jednoznacznie wskazał, iż użyty w art. 68 § 1 k.p. zwrot "w przypadkach określonych w odrębnych przepisach" oznacza, że z przepisu przewidującego powołanie, jako sposób obsadzenia stanowiska musi wynikać, iż to właśnie powołanie powoduje powstanie stosunku pracy określonego w art. 68 § 1 k.p. Zatem powołanie, o którym mowa w tym przepisie jest aktem o podwójnym charakterze: powierzenia określonej funkcji - prowadzącego do powstania stosunku zależności służbowej, jak też nawiązania stosunku pracy między osobą powołaną a jednostką organizacyjną, w której ma ona objąć stanowisko. Akt powołania może jednak wywoływać tylko ten pierwszy skutek. Oznacza wtedy powierzenie określonego stanowiska w znaczeniu organizacyjnym, nadającym uprawnienia i nakładającym obowiązki związane z objętym stanowiskiem. Występuje ono choćby w przypadku powierzenia pełnienia zadań organu spółki członkowi zarządu, kiedy to powstaje jedynie stosunek organizacyjny między spółką a osobą powołaną do pełnienia funkcji, lecz nie nawiązuje się stosunek pracy (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2009r., I PK 118/08, LEX nr 736703). Innymi słowy, nawiązanie stosunku pracy z powołania jest możliwe tylko wówczas, gdy przepis odrębny - w rozumieniu art. 68 § 1 k.p. - wyraźnie odnosi się do podstawy nawiązania stosunku pracy. Zatem sam przepis kompetencyjny, przewidujący powierzenie określonego stanowiska lub określonej funkcji i odwołanie z tego stanowiska lub funkcji oznacza jedynie powołanie organizacyjne i określa sposób powierzenia stanowiska lub funkcji, a nie powołanie właściwe, wywołujące skutek w postaci powstania stosunku pracy na tej podstawie (vide wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2010r., II UK 296/09 LEX nr 602706). Mając na względzie utrwaloną interpretację art. 68 § 1 k.p. Sąd Okręgowy winien, w celu zbadania, czy istotnie G. G. została zatrudniona na stanowisku sekretarza Powiatowej Komisji Lekarskiej w Z. dokonać analizy przepisów, na podstawie których „powołano” zainteresowaną do tego organu. Zaniechanie pogłębionych rozważań doprowadziło do błędnych wniosków. Według ustawy z dnia 21 listopada 1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2012r., poz. 461 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym w spornym okresie, wojewodowie powoływali powiatowe komisje lekarskie i komisje poborowych w celu realizacji obowiązków nałożonych w/w ustawą w związku z poborem wojskowym (art. 26). Na mocy przepisów delegacyjnych zawartych w ustawie tryb powołania komisji regulowały kolejno przepisy: rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 2000 roku w sprawie komisji lekarskich i komisji poborowych oraz wynagradzania za udział w ich pracy (Dz.U. 2000r., Nr 16, poz. 205 ze zm.), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 2006 roku w sprawie komisji lekarskich oraz wynagradzania za udział w ich pracy (Dz.U. 2006r., Nr 18, poz. 142 ze zm.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 listopada 2009 roku w sprawie komisji lekarskich orzekających o stopniu zdolności do czynnej służby wojskowej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej (Dz.U. 2009r., Nr 202, poz. 1556 ze zm.). Z analizy treści wskazanych wyżej aktów prawnych w żadnym razie nie wynika, by wraz z powołaniem na stanowisko sekretarza komisji dochodziło do nawiązania stosunku pracy. Podstaw do takiego twierdzenia nie daje ani § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 2006 roku, zgodnie z którym powiatowe i wojewódzkie komisje lekarskie powołuje się w składzie określonym w rozdziale 3, nie później niż na 30 dni przed rozpoczęciem poboru w poszczególnych województwach, ani też § 10 ust. 1, według którego sekretarzem wojewódzkiej komisji lekarskiej jest pracownik komórki organizacyjnej urzędu wojewódzkiego właściwej w sprawach poboru, a sekretarzem powiatowej komisji lekarskiej pracownik starostwa powiatowego (urzędu miasta na prawach powiatu) właściwego ze względu na siedzibę komisji. Podobnie do takich wniosków nie upoważnia regulacja zwarta w rozporządzeniu z 2009 roku (§ 5 ust. 1, § 7) czy też w rozporządzeniu z 2000 roku (§ 1, § 8). Wreszcie i same zarządzenia Wojewody (...) powołujące komisję i wyznaczające w załączniku jej skład w żaden sposób nie wskazują, że jej członek zostaje zatrudniony na podstawie powołania. Zatem w przypadku G. G. doszło jedynie do powierzenia jej określonej funkcji i związanych z tą funkcją obowiązków, nie zaś do nawiązania stosunku pracy. Tezy tej nie przekreśla przewidziane dla członków komisji w kolejnych rozporządzeniach wynagrodzenie w związku z czynnościami wykonywanymi w ramach prac komisji, gdyż ze stosunku organizacyjnego także może być pobierane wynagrodzenie. Dlatego też pogląd wyrażony przez Sąd Okręgowy, iż zainteresowana świadczyła w komisjach pracę na podstawie stosunku pracy z powołania, nie ma oparcia w obowiązującym prawie i nie może być zaaprobowany.

Podobnie ocenić należy pozostałe argumenty przytoczone przez Sąd pierwszej instancji na poparcie tezy o konieczności oskładkowania kwot uzyskanych przez zainteresowaną z tytułu prac w przedmiotowych komisjach. Odwoływanie się do treści art. 18 ust. 1 ustawy systemowej, zgodnie z którym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1 (a więc pracowników) stanowi przychód, o którym mowa w art. 4 pkt 9, czyli przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu: zatrudnienia w ramach stosunku pracy, pracy nakładczej, służby, wykonywania mandatu posła lub senatora, wykonywania pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania, pobierania zasiłku dla bezrobotnych, świadczenia integracyjnego i stypendium wypłacanych bezrobotnym oraz stypendium sportowego, a także z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności oraz umowy agencyjnej lub umowy zlecenia, jak również z tytułu współpracy przy tej działalności lub współpracy przy wykonywaniu umowy - jest bezpodstawne, bowiem G. G. nie pozostawała w ramach działania w przedmiotowych komisjach w którymkolwiek z wymienionych stosunków, a w szczególności w stosunku pracy. Błędny jest także wywód, że na podstawie porozumień zawieranych pomiędzy Starostwem Powiatowym w Z. a Wojewodą (...) w sprawie powierzenia niektórych zadań związanych z poborem/kwalifikacją wojskową, Starostwo Powiatowe w Z. stało się płatnikiem składek od kwot wypłaconych zainteresowanej w związku z uczestnictwem w komisjach. Skoro bowiem kwoty te nie podlegają oskładkowaniu, to żaden podmiot nie może być ich płatnikiem.

Wreszcie nie sposób uznać, by obowiązki wynikające z powołania na stanowisko sekretarza komisji stanowiły dodatkowe, inne obowiązki pracownicze w ramach stosunku pracy łączącego zainteresowaną z jej pracodawcą - Starostwem Powiatowym w Z.. Choć można doszukać się związku pomiędzy zajmowanym przez nią stanowiskiem

podinspektora ds. obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Z. a powierzeniem jej funkcji sekretarza komisji (rozporządzenia przewidują tę funkcję dla pracownika komórki organizacyjnej urzędu wojewódzkiego/starostwa powiatowego), to jednak zadania wykonywane przez zainteresowaną w ramach komisji nie były przedłużeniem jej obowiązków wynikających ze stosunku pracy. Nadto co najistotniejsze - G. G. jako sekretarz komisji nie wykonywała pracy podporządkowanej na rzecz Starostwa Powiatowego w Z. (art. 22 § 1 k.p.), była to odrębna relacja prawna, łącząca członków komisji w Zarządzie Powiatu (...), któremu powierzono zadania z zakresu administracji rządowej. Nie budzi bowiem wątpliwości, że powiatowe komisje lekarskie, powoływane na podstawie art. 26 ust. 1 w zw. z art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej do określania zdolności poborowych do służby wojskowej, są odrębnymi organami administracji państwowej w rozumieniu tych przepisów oraz k.p.a., a orzeczenia owych komisji o uznaniu poborowego za zdolnego do służby wojskowej i ustaleniu kategorii tej zdolności stanowią decyzje administracyjne w znaczeniu art. 1 § 1 pkt 1 k.p.a. (por. wyrok NSA we Wrocławiu z dnia 28 października 1992r., SA/Wr 841/92, ONSA 1994/1/23 z aprobowaną glosą B.Adamiak opubl. OSP 1994/9/163, wyrok NSA W Warszawie z dnia 28 lipca 2000r., III SA 774/00, LEX nr 47320). Oznacza to, że zainteresowana G. G. powołana została do składu organu o charakterze administracyjnym i pełniła tam obowiązki przewidziane w przepisach szczególnych za określonym wynagrodzeniem. Praca w takich komisjach nie stanowi tytułu podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, a otrzymane wynagrodzenie nie jest przychodem w rozumieniu art. 4 pkt 9 ustawy systemowej, uwzględnianym w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia.

Sumując, zarządzenie wojewody w sprawie powołania powiatowych komisji lekarskich orzekających o zdolności do służby wojskowej oraz powołanie członków do ich składu nie zostało wymienione w ustawie z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, jako tytuł do ubezpieczeń dla członków takich komisji, a więc należności związane z pełnioną funkcją nie podlegającym oskładkowaniu. Odmiennie przedstawia się kwestia opodatkowania tych dochodów podatkiem dochodowym od osób fizycznych, albowiem takie wynagrodzenie stanowi przychód z „działalności wykonywanej osobiście” w rozumieniu art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (t.j. Dz.U. z 2010r., Nr 51, poz. 307 ze zm.). Dualizm rozwiązań ustawowych jest czytelny i oczywisty, toteż dopóki ustawodawca nie ujednocili materii nie można oczekiwać i dążyć do unifikacji poprzez drogę sądową.

W świetle dokonanych rozważań za całkowicie zasadny uznać należy apelacyjny zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego - art. 68 § 1 k.p. oraz art. 6 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 1 ustawy systemowej. Ponieważ, zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz.U. z 2008r., Nr 164, poz. 1027 ze zm.), obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są pracownikami w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne tych osób stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (art. 81 ust. 1), to konsekwentnie należy przyjąć, że nie powstał obowiązek opłacenia składek na ubezpieczenie zdrowotne G. G.. Podobnie w przypadku składek na Fundusz Pracy, ustalanych z mocy art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2008r., Nr 69, poz. 415 ze zm.) od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., orzekł reformatoryjnie ustalając, że w podstawie wymiaru składek G. G. za okres od kwietnia 2005 roku do kwietnia 2010 roku nie podlega uwzględnieniu wynagrodzenie przysługujące za udział w pracach Powiatowej Komisji Lekarskiej w Z., a wypłacone przez Starostwo Powiatowe w Z..

O kosztach procesu Sąd drugiej instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz w związku z § 6 pkt 4, § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę

prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Na koszty te złożyła się także opłata od apelacji w kwocie 30 złotych.